

Κριτική επί της Λειτουργικής Θεολογίας του π. Αλεξάνδρου Σμέμαν (πρωτοπρ. Μιχαήλ Πομαζάνσκυ + 1987)

Date : Ιουνίου 29, 2010

Στους περασμένους αιώνας ο μεγαλύτερος κίνδυνος για την Εκκλησία του Χριστού προήλθε από ψευδοδιδασκάλους, οι οποίοι αφωρίστησαν και κατεδικάσθησαν εξ αιτίας των δογματικών τους πλανών. Τοιουτοτρόπως οι παλαιοί Πατέρες και οι Σύνοδοι κατέδικασαν τον Αρειανισμό, τον Νεστοριανισμό, τον Μονοφυσιτισμό, την Εικονομαχία κτλ. Αλλά ο εχθρός της σωτηρίας του ανθρώπου δεν καθεύδει, και στις ημέρες μας έχει εμπνεύσει ποικίλα ρεύματα "ανακαινισμού" εντός της Εκκλησίας τα οποία προσβάλλουν κυρίως την ζωή και πρακτική της παραδοσιακής Ορθοδοξίας· από τον καθάρΟ Προτεσταντισμό της "Ανακαινισμένης" ή "Ζώσης" Εκκλησίας στην Ρωσσία στα 1920, έως τους πολυαρίθμους επιδόξους μεταρρυθμιστάς τους οποίους μπορεί κανείς να βρη σχεδόν σε κάθε τοπική Ορθόδοξη Εκκλησία σήμερα.

Στο άρθρον αυτό κρίνεται με προσοχή και επισημαίνεται η "μεταρρυθμιστική" τάσις του επί της λειτουργικής θεολογίας έργου ενός πολύ γνωστού και ευρύτατα σεβαστού συγχρόνου Ρώσου θεολόγου. Για να είμεθα δίκαιοι θα πρέπει να σημειώσουμε ότι ο π. Αλέξανδρος Σμέμαν πιθανώς δεν βλέπει τον εαυτόν του ως έναν "μεταρρυθμιστή", και επαφίεται αναμφιβόλως σε άλλες, λιγότερο ευαίσθητες ψυχές, σε μίαν άλλη γενεά αποστασιοποιημένη από την αυθεντική Ορθόδοξη ζωή, να εξαγάγη τα αναπόφευκτα εικονοκλαστικά συμπεράσματα από τις ήδη Προτεσταντικές απόψεις του π. Σμέμαν.

Ο συγγραφεύς του άρθρου αυτού, Πρωτοπρεσβύτερος Μιχαήλ Πομαζάνσκυ, ένας εκ των τελευταίων ζώντων θεολόγων που απεφοίτησαν από τις θεολογικές ακαδημίες της προ-Επαναστατικής Ρωσσίας edίδαξε θεολογία σε γενεές Ορθοδόξων ιερέων, και τώρα διδάσκει και διαμένει στο Μοναστήρι της Αγίας Τριάδος στο Τζόρντανβιλ της Νέας Υόρκης.

π. Σεραφείμ Ρόουζ

Διαβάστε ολόκληρο το πολυτονικό άρθρο πατώντας [εδώ](#)

(Πηγή: "ΕΚΚΛΗΣΙΟΛΟΓΟΣ")